Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 65. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го БЕРЕЗНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 20, 1980 No. 65. VOL. LXXXVII.

ГРОМАДА В ЧІКАҐО СКЛАЛА 35,000 ДОЛЯРІВ НА ФОНД ЕУ, ВШАНУВАЛА ЇЇ ТВОРЦЯ ПРОФ. В. КУБІЙОВИЧА

Чікаґо. (Н. Н.) — Місцева Українська Громада, славна своїми культурними, економічними та іншими добрими починами дала ще один приклад цієї заслуженої слави, склавши дальших 35,000 долярів на фонд завершення монументальної Енциклопедії Українознавства та вшанувавши цим її творця, головного редактора проф. д-ра Володимира Кубійовича з нагоди його 80-ліття. Складених тепер 35,000 долярів доповнять складені в цій громаді раніше пожертви на ту ціль до понад 70,000 долярів.

Проф. д-р Вол. Кубійович

Нові пожертви на фонд ЕУ складено з нагоди та під час святочної зустрічі-вечері, яка відбулася тут минулої суботи, 15-го березня 1980, для вшанування приявного на ній проф. д-ра Володимира Кубійовича з нагоди його 80-ліття. Зустріч відбулася в авдиторії собору свв. Володимира і Ольги з участю 320 гостей. Зорганізував її спеціяльний Громадський Комітет під патронатом українських Церков, Відділу УККА та місцевих науково-освітніх установ.

Дир. Роман Миций, голова громадського комітету, привітав достойних гостей з Европи, ювілята проф. Кубійовича та його близького співробітника у виданні енциклопедії д-ра Атанаса Фіґоля. Представники духовенства — о. протопресвітер Федір Білецький, о. митрат Маріян Бутринський і о. прелат Ярослав Свищук поблагословили їжу. Вечерю приготовили членкині Сестрицтва Покрови Пресвятої Богородиці. Господарем вечері і тостмастером був інж. Дмитро Григорчук. Після вечері відзначено всіх меценатів (понад 1,000 дол.) і фундаторів (понад 500 дол.), що досі в Чікаґо внесли свої датки на Енциклопедію. Загальна сума виносить досі понад 70,000 дол.

В рамках теперішньої збірки зібрано понад 30,000 долярів пожертв. Це досі найповажніша пожертва одного осередку у збірковій кампанії на завершення Енциклопедії Українознавства, одного з найбільших досягнень на еміграції.

Про 30-річну працю над ЕУ і її фінансування українським громадянством та значення цієї праці для української культури говорив д-р А. Фіґоль. Він вдало вплів свої міркування про суспільну організацію і функцію спілкування у приклад цього великого почину видання енциклопедії, який об'єднав українську діяспору у понадкрайове ціле. Це твір не лише редакції і сотень співробітників, але цілого українського громадянства на поселеннях.

Про життя і працю Ювілята виголосив слово його близький редакційний співробітник проф. д-р Василь Маркусь. Він представив сильветку проф. Кубійовича як ученого, організатора науки і громадянина-патріота, який ціле життя своєю науковою і організаційною працею служив нації через науку. Промовець підкреслив кілька головних прикмет проф. Кубійовича, які визначують його писання і успіх у його праці, а саме: наукова об'єктивність, культ діла, а не слова, послідовна працьовитість. Члени президії громадського комітету піднесли Ювілятові почесну грамоту від українців Чікаґо, яку прочитала Ірена Пежанська.

Раніше молодь привітала проф. Кубійовича квітами і щирим словом (Ірена Ткачук).

Відтак промовив сам Ювілят. Він був видимо зворушений виявом пошани і признання йому громадою.

Він дякував за підтримку усіх починів, а далі з'ясував ті мотиви, які спонукували його до праці не лише в ЕУ, але й в ділянці географії України. Багато річей у житті стається або як припадок, або як особисте рішення, — казав проф. Кубійович. Те, що він народився на окраїнах українських земель у Новому Санчі 23-го вересня 1900 року — це мабуть, був припадок. Але те, що хлопець з мішаної родини і переважно у польському оточенні став українцем було його власним вибором і рішенням. Навіть те, що став географом, а не істориком було припадкове, але що посвятився географії України, щоб поставити її на рівень европейської науки було його власним рішенням. Також сам вибрав собі по війні завдання організувати українську науку на еміґрації, а зокрема за 30 років присвятити своє життя праці для енциклопедії. І за тим він не жаліє, бо плоди цієї праці виразні і дають задоволення йому і користь для української культури.

Молитву вдячности під кінець свята виголосив пастор Олекса Гарбузюк, а відтак меценати і фундатори підходили до Ювілята, який їм дякував за пожертви.

СТАНОВИЩЕ ЗСА ВІДНОСНО САЛТ II НЕ ЗМІНИЛОСЯ — ТВЕРДИТЬ ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

Вашінгтон. — Не зважаючи на те, що президент Джіммі Картер під час пресової конференції в п'ятницю, 14-го березня, вперше заявив, що можуть заіснувати обставини, які після консультації з членами Сенату переконають його повідомити уряд Совєтського Союзу, що Америка відкидає новий договір в справі обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), то у понеділок, 17-го березня, речник Державного департаменту, покликаючись на доручення Білого Дому, твердив, що п'ятницева заява Президента дійсно не ввела жадних змін у становище Вашінґтону відносно САЛТ II.

Минулої п'ятниці президент Картер, який досі завжди підкреслював (і це знову зробив того ж дня), що хоче, щоб Сенат таки в майбутньому ратифікував новий договір щодо обмеження стратегічної атомової зброї, також наголосив, що якщо він, після нарад із сенаторами, дійшов би до переконання, що постанови САЛТ II „більш не є в інтересі країни", то повідомив би совєтських лідерів, що Америка відкидає цей договір. Як відомо, президент Картер і совєтський лідер Леонід Брежнєв вже підписали САЛТ II, але Сенат ще його не ратифікував. Однак, ЗСА і Совєтський Союз зобов'язалися додержуватися постанов договору, навіть без сенатської ратифікації.

У понеділок, 17-го березня, Дейвид Песидж, речник Державного департаменту твердив, що під час п'ятницевої пресової конференції президент Картер фактично не ввів жадних змін в дотеперішню політику відносно САЛТ II, бо всім повинно бути цілком зрозумілим, що якщо договір шкодив би інтересам ЗСА, то американський уряд відмовився б додержуватися його і таке наставлення існувало в Білому Домі та Державному департаменті перед п'ятницевою пресконференцією. Песидж підкреслив, що уряд ЗСА завжди зазначував, що Америка додержуватиметься постанов САЛТ II, навіть без сенатської ратифікації, так довго, як цих постанов додержуватиметься Совєтський Союз.

Проте коментатори вказують, що в січні цього року Годдінґ Картер, речник Державного департаменту заявив кореспондентам, що Америка ніколи не буде тією країною, яка перша відкине САЛТ II. Натомість у своїй заяві у п'ятницю, 14-го березня, президент Картер сказав, що ЗСА таки зможуть першими відмовитися додержуватись постанов САЛТ II.

Отже, як вказують спостерігачі, не зважаючи на твердження Державного департаменту і Білого Дому, минулої п'ятниці президент Картер під час пресової конференції „ввів деяке замішання і непевність" відносно дальшої політики теперішнього американського уряду до САЛТ II.

КАРТЕР І РІҐЕН ПЕРЕМОГЛИ В ПРАВИБОРАХ В ІЛЛІНОЙ

Чікаґо. — У вівторок, 18-го березня, президент Джіммі Картер переміг сенатора Едварда Кеннеді у президентських правиборах Демократичної партії в стейті Ілліной відношенням двох голосів до одного, а Роналд Ріґен знову здобув перемогу над своїми найближчими суперниками на президентського кандидата Республіканської партії, а саме над конґресменом Джоном Андерсеном із Іллиной та Джорджом Бушем колишнім амбасадором до Об'єднаних Націй і колишнім директором Центральної Розвідчої Агенції.

У правиборах Демократичної партії президент Картер здобув біля 65 відсотків голосів, а сен. Кеннеді коло 30 відсотків. Таким чином, із 179-ох можливих делеґатів з Іллиной на Демократичну номінаційну конвенцію, яка відбудеться в серпні ц.р. в Ню Йорку, президент Картер одержав 154, а сен. Кеннеді 16 делеґатів. Щоб здобути президентську номінацію цієї партії кандидат потребує 1,666 делеґатських голосів. Президент Картер досі здобув у правиборах і стейтових кокусах 498, а сен. Кеннеді — 196 делеґатів. Навіть те, що Джейн Бирн, посадник Чікаґо, підтримувала кандидатуру Кеннеді не допомогло йому, а деякі політичні аналітики твердять, що підтримка з боку посадника пошкодила сенаторові з Массачусетс. Не зважаючи на те, що він досі виграв тільки одні правибори, а саме у своєму рідному стейті, сен. Кеннеді після поразки в Ілліной заявив, що продовжуватиме свою кандидатуру і готується до наступних правиборів, які відбудуться в Ню Йорку і Коннектикаті у вівторок, 25-го березня. Як вказують коментатори, правибори в Ню Йорку можуть бути вирішальними щодо дальшої кандидатури сен. Кеннеді.

Щодо перемоги в Ілліной колишнього каліфорнійського республіканського губернатора Ріґена, то він здобув 48 відсотків голосів, іллінойський конґресмен Андерсен 37 відсотків, а Дж. Буш 11 відсотків. Отже, із 102-ох делеґатів з Іллиной на номінаційну конвенцію Республіканської партії, яка відбудеться в Детройті, Ріґен у вівтіркових правиборах здобув 42 делеґати, а конг. Андерсон 26 делеґатів. Під час правиборів вибирали тільки 92-ох делеґатів, а 10 додаткових делеґатів мають ще вибрати на стейтових конвенціях. Щоб здобути президентську номінацію Республіканської партії кандидат потребує 998 делеґатських голосів. Роналд Ріґен досі здобув 209 делеґатів, Андерсен 39, а Джордж Буш перед правиборами в Іллиной мав 45 запевнених делеґатів. Скільки делеґатів здобув Буш у тому стейті у вівтіркових правиборах ще не було точно відомо у середу, 19-го березня.

У цих правиборах помірковaний ліберал Андерсен, одержав велику кількість голосів від незалежних виборців, тобто таких, які не є зареєстрованими членами ні Республіканської, ані Демократичної партії, а також значне число голосів демократів, бо в тому стейті зареєстровані члени даної партії у правиборах можуть голосувати на кандидата опозиційної партії.

Згідно з твердженнями політичних спостерігачів, кандидатами у загальних виборах у листопаді ц.р. правдоподібно таки будуть демократ Джіммі Картер і республіканець Роналд Ріґен, якщо дотеперішні тенденції в правиборах та кокусах в інших стейтах продовжуватимуться.

У МОСКВІ ПЕРЕВЕДЕНО НОВІ АРЕШТИ ДИСИДЕНТІВ

Москва. — Як інформують пресові аґентства і американські гуманітарні організації, після насильного вигнання д-ра Андрея Сахарова з Москви до Горького це столичне місто СССР навістила нова хвиля арештів, обшуків і переслухань органами КҐБ.

Згідно з інформаціями, що їх подали члени правозахисного руху західнім кореспондентам, в останніх днях органи КҐБ заарештували активістку Мальву Ланду і Віктора Капітанчука, одного з чільних активістів релігійного правозахисного руху, та покликали на переслухання біля 20 осіб у справі підпільно поширюваного журналу „Поіскі", редактори якого були заарештовані у січні цього року.

У понеділок, 17-го березня, дружина письменника Александра Солженіцина, Наталія, заявила, що совєтська влада повела нову атаку на членів правозахисних рухів і на вірних Російської Православної Церкви. Вона твердить, що органи КҐБ заарештували 73 особи, серед них російського православного священика Дімітрія Дудка. Ці арешти і вигнання д-ра Сахарова є головними причинами відносної мовчанки серед членів правозахисного руху.

З гострими засудженнями і протестами проти трактування д-ра Сахарова виступили численні політв'язні і колишні члени правозахисних рухів, які перебувають на засланні, твердить Єлена Боннер, дружина д-ра Сахарова. Однак ніодин член престижевої Академії Наук СССР не виступив в його обороні під час річної сесії, яка закінчилась 7-го березня ц.р. Крім того, на час триденних нарад колишнє помешкання д-ра Сахарова в Москві, в якому проживає його теща Руф Боннер, було під постійним наглядом двох поліціянтів. Як відомо, квартира д-ра Сахарова була своєрідним прибіжищем для інших членів правозахисного руху і місцем зустрічей із західніми кореспондентами. Однак від часу його вигнання до Горького Руф Боннер заборонено приймати західніх кореспондентів у цьому помешканні під загрозою арешту.

Але перебуваючі на волі дисиденти не здають позицій, твердять пресові аґентства, відкликаючись на заяви поодиноких осіб. „Кожний раз, коли створюється порожнеча, нові люди приходять, щоб її заповнити", — сказав письменник Георгій Владімов, який очолює московський відділ Міжнародної Амнестії. „Можливо, що в цю хвилину є тільки 50 активних осіб в демократичному русі в СССР. Коли їх заарештують, 50 нових осіб заповнять їхні місця".

РУМУНІЯ ДАЛІ КРИТИКУЄ СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ЗА ІНВАЗІЮ АФГАНІСТАНУ

Букарешт, Румунія. — Продовжуючи далі свою критику Совєтського Союзу, румунський уряд видав спільну заяву з урядом Великої Британії, в якій недвозначно засудив совєтську інвазію Афганістану в гостріших висловах, як будь-коли перед тим.

Ця заява появилася після дводенного перебування в румунській столиці лорда Каррінґтона, британського міністра закордонних справ. В ній сказано, що Москва повинна далі продовжувати політику детанту для знайдення мирової розв'язки теперішньої кризи.

Невдоволення Румунії та її критику совєтського наїзду на Афганістан ясно висловив президент Ніколаї Чаушеску в новорічному привітанні до дипломатичного корпусу в Румунії, в якому він сказав, що одні держави не повинні мішатися до внутрішніх справ інших держав.

При кінці січня ц.р. Букарешт відвідав совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико, мабуть, у справі поліпшення совєтсько-румунських відносин, але остаточний комунікат про їх наради натякав про те, що конференція закінчилася з розбіжністю думок. Але тому, що в комунікаті не було відверто сказано, що Румунія осуджує совєтську інвазію, появилися поголоски, що Румунія відступила від своєї опозиційної політики супроти Москви щодо Афганістану.

Також у теперішньому комунікаті на домагання Румунії Афганістан не згадано по-іменно, але зроблено відвертий натяк проти мілітарної інтервенції в засаді. В минувшині президент Чаушеску також часто не погоджувався з Москвою в різних питаннях закордонної політики. Тепер він разом з Каррінґтоном виявили певне стурбовання з приводу погіршення міжнародного положення в наслідок „політики, основаної на силі та порушенні національної незалежности" та на „іґноруванні права народів жити у свободі".

Совєти спричинили смерть понад 40,000 афганців

Ісламабад, Пакістан. — Речники одного повстанського угруповання, яке веде збройну боротьбу проти совєтських військових частин в Афганістані і проти встановленого Москвою теперішнього афганського уряду, минулої неділі, 16-го березня, заявили представникам преси, що „бомбардування совєтськими літаками та інші совєтські звірства" спричинили смерть 40,000 афганців, а крім того біля 300,000 громадян цієї країни були змушені покинути свої рідні міста і села.

Представник „Гарката Інкулябле Іслямі" („Рух Іслямської Революції") твердив, що серед 40,000 вбитих велика кількість — це жінки та діти.

Коментатори зазначують, що тверджень представників цього повстанського угруповання не можливо перевірити ... що всі повстанські групи „до якоїсь міри перебільшують цифри", але підкреслив що ці перебільшення не дуже противорічать дійсній ситуації.

Речники цієї та інших повстанських груп теж твердять, що совєтські військові частини вживають отруйні гази проти повстанських відділів і цивільного афганського населення.

У той же самий час з пакістанських джерел інформують, що у боях проти афганських антикомуністичних повстанців все частіше беруть участь совєтські військові частини, замість регулярних з'єднань афганської армії. Просовєтський режим Афганістану і совєтського командування не довіряють афганським воякам, бо багато з них переходить на бік повстанців, а крім того в збройних силах Афганістану загально дуже ... дисципліна.

Відбувся 350-милевий маратон в обороні закладників

Оліфант, Па. — В суботу 15-го березня закінчено тут многогранну програму, розпочату з наміром піддержки американських дипломатичних закладників в Теґрані, яка включала також 350-милевий маратонський біг сімох бігунів. Серед 50-ти закладників є теж Михайло Метрінко, дипломат українського походження, який народився в Оліфанті.

Многотисячний натовп народу привітав бігунів, які пройшли 350 миль протягом 15 днів. Загальна ціль того маратону була не тільки для піддержки американських закладників в Ірані, але також для піднесення духа Геррі й Аліції Метрінків, батьків 33-літнього Михайла Метрінка, який перебуває серед закладників у американській амбасаді в Теґрані, — сказав посадник Скрентону Юджін Гікі.

В тому намірeнні у неділю, 16-го березня, відслужено св. Літургію в українській католицькій церкві св. Кирила в Оліфанті, де родина Метрінків є парохіянами. Вістки і ширші повідомлення про цю подію подала „Юнайтед Пресс Інтернешенал".

КОРОТКІ ВІСТІ

ВТАЄМНИЧЕНІ ОСОБИ З „ВНУТРІШНЬОГО КОЛА" У ВАШІНҐТОНІ звинувачують не Сайруса Венса, а Збіґнєва Бжезінського за протиізраїльський промах в ОН, коли ЗСА голосували за резолюцією Об'єднаних Націй проти побудови селищ Ізраїлю на окупованій ним арабській землі і за тим, щоб ці селища були знову розібрані. Ці „внутрішньопоінформовані" кажуть, що Державний секретар лиш взяв на себе цю провину про людське око, насправді ж це обов'язок президентового дорадника у справах крайової безпеки допильнувати, щоб такі грубі помилки не мали місця.

КИТАЙСЬКИЙ ЗАСТУПНИК МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ розпочав 17-го березня у Вашінгтоні триденні розмови, в центрі яких лежить обговорення совєтської активности в Південно-західній Азії. Він зустрівся з Ворреном М. Крістофером, заступником Державного секретаря, як також зустрічається з іншими протягом цих нарад в Державному Департаменті.

РЕЧНИК ПОЛЬСЬКОЇ ЛЕТУНСЬКОЇ ЛІНІЇ ЛОТ, літак якої розбився біля Варшави, коли загинули там всі 87 осіб, пасажири і залога, впевняє, що літак був на правильному курсі для посадки в п'ятницю 14-го березня, а не так, як подано деким раніше, що літак совєтського виробу „Іллюшин" робив спробу вимушеної посадки. Офіційні представники ЛОТ здивовані цією катастрофою і не мають ще для неї вияснення. З розбитим літаком загинуло 29 американців, в тому числі 14 молодих і багатонадійних боксерів.

СИН ПРЕМ'ЄРА ІНДІЇ ІНДІРИ ҐАНДІ, САНДЖАЙ ҐАНДІ, БУВ ЗВІЛЬНЕНИЙ судом у Ню Делі 17-го березня від закиду нелеґальних зисків, які він начебто здобув при продажі хемікалій з своєї власної фірми в 1976 році урядові власної країни. Ця продаж мала б досягти 250 тисяч долярів і відбулася під час попереднього урядування його матері Індіри. Оскарження проти нього видвигнув попередній уряд Індії, що його тепер знову замістила Індіра Ґанді. Санджай Ґанді ще мусить відбути принаймні вісім судів. В одному його визнали винним рік тому і тепер він перебуває тимчасово поза тюрмою за кавцією, чекаючи на рішення вищої інстанції суду на його відклик. Цей раз його засудили за спалення фільму, який неприхильно змальовував попереднє урядування його матері, якій він в усьому допомагає.

КИТАЙ ПОГОДИВСЯ НА ПОБУДОВУ ЛЕТОВИЩ В МАКАО, вільному порті на півострові, що з'єднується піщаним перешийком з китайською провінцією Квангтунг. Це летовище коштуватиме більйон долярів. Досі доступ до Макао, потуґальської заморської провінції, 40 миль на захід від Гонг Конґу і 65 миль на південь від Кантону, був гідрофойлом.

НА РІШЕННЯ КОЛИШНЬОГО ПРЕЗИДЕНТА ФОРДА НЕ ЙТИ ЦЬОГО РОКУ на перевибір на президента, вплинули рапорти його „розвідчиків", які в один голос сказали йому після довгих опитувань, розважань, аналіз намірів виборців, за ким з республіканців вони голосуватимуть. Ці його розвідчики певні, що Форд не дістане номінації на Республіканській Конвенції, хоч має найбільше шансів перемогти президента Картера в самих виборах, коли б Форд міґ стати проти Картера.

ЦІНИ НА ПОШТОВІ ПЕРЕСИЛАННЯ ЛИСТІВ ПЕРШОЇ КЛЯСИ зростуть на три центи вже на початку наступного року, отже замість 15 буде 18 центів. Поштова Служба здається проситиме підвишки 15-центової марки на 20-центову, але Комісія у справі поштових оплат мабуть не ухвалить аж такого великого збільшення ціни поштової марки.

ДРУЗІ ГЕНРІ КІССІНДЖЕРА КАЖУТЬ, ЩО ВІН ПРОСИВ тихенько Джеральда Форда не повторювати його наміру взяти Кіссінджера знову на Державного секретаря, бо така „слава" може *пошкодити колишньому* Державному секретареві в очах якого-небудь іншого республіканського кандидата на президента, а Кіссінджер радо прийме цю позицію і не обов'язково — тільки від Форда.

ЗАКОРДОННІ КРИЗИ ЗВИЧАЙНО КОШТУЮТЬ АМЕРИЦІ ЧИМАЛО грошей, але тепер є одна ощадність у Білому Домі: через іранську кризу Президент не тратить нічого на передвиборчі подорожі по всіх стейтах ЗСА. Отже всі ці заощаджені гроші, а їх буде кілька сотень тисяч, залишаться в скарбниці країни.

ПОЛІЦІЯ МІСТА ДЕТРОЙТУ ДУЖЕ РАДІЄ З ТОГО, ЩО ЦЕ МІСТО вітатиме в себе Республіканську Конвенцію цього липня, що дасть можливість місту поліпшити його поліційний виряд. Федеральна допомога в сумі 3,6 мільйона долярів для закупу радіо, телевізійних реґулюючих приладь і засобів, мотоциклів, бомбових детекторів та інших подібних софістикованих приладь потрібна Детройтові в сам раз, — пише „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 24-го березня.

ЄГИПЕТ І ІЗРАЇЛЬ БУДУТЬ ТЕПЕР ВІДБУВАТИ НАРАДИ ЧАСТІШЕ, щоб перед 26-им травня дійти до певної згоди щодо палестинської автономії, сказав міністер внутрішніх справ Ізраїлю Йозеф Бурґ, що є також ізраїльським головним представником у цих переговорах. Він ініціятор цих частіших зустрічів поміж зацікавленими — Єгиптом, Америкою і Ізраїлем. Досі розмови відбувалися один раз або двічі на місяць, тепер мають відбуватися кілька разів у тижні. Мова йтиме про самоуправу для 1,2 мільйона палестинців, які живуть на окупованих жидами теренах.

В ІЗРАЇЛІ ЗНОВУ ЕКСПРОПРІЮВАНО АРАБСЬКУ ЗЕМЛЮ ПІД ЖИДІВСЬКЕ селище. 375 акрів арабської землі загороджено урядом біля Вифлеєму на окупованому західньому березі річки Йордану, — кажуть військові речники Ізраїля, що подали цю вістку Ройтерсові. Ця земля належала арабському селу Аль Хадер, а тепер там стоятиме містечко Ефрат, будова якого вже розпочалася. Це не перший раз ізраїльська влада конфіскує землю в цьому арабському селі, попередньо тут вже було забрано 625 акрів для тієї самої мети. Араби-селяни хочуть внести скаргу до Верховного суду Ізраїля проти цього загарбання їхньої землі урядом Ізраїля, що сталося якраз кілька днів після оголошення іншої експропріяції 1100 акрів арабської землі біля Єрусалиму, проти чого протестував навіть американський уряд президента Картера.

ЗАХІДНІ СПОСТЕРІГАЧІ В ЮҐОСЛАВІЇ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що пересування юґославських військ у країні, яка готується до неуникнимого кінця життя президента Тіта, закінчені кілька тижнів тому. Вони включають тяжкі фортифікації і збільшення військових людських сил вздовж логічних шляхів, якими б мала йти в Юґославію совєтська потуга в разі нападу СССР на Юґославію, — пише „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 24-го березня.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР ҐЕЛЬМУТ ШМІДТ і французький президент Жіскар д'Естен мають свої власні пляни щодо російського і середньоазійського конфлікту, і вони вважають, що і президент Картер схвалював би їх, якщо б не виборчий рік в Америці і турбота за виборчі голоси.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Марксизм — загроза для Латинської Америки

Кілька днів тому у великому нюйоркському щоденнику появилося односторінкове оголошення-заклик „До всіх народів світу" від імени Народної Революційної Армії Ель Сальвадору, звернений проти „злочинного та безпощадного поневолення", яке то, мовляв, переводить леґальний уряд Ель Сальвадору над своїм власним народом.

Тут зовсім наглядно, що цей заклик своєю появою промощує шлях у напрямі приготування американської публічної опінії на випадок „масової революції" лівих терористів, які в очах американської публіки будуть оправдані у своїх революційних починах.

Одначе американський нарід у своїм конґльомераті, як теж народи інших країн, не є докладно обізнані з тонко-виробленим шабльоном захоплювання країн від „репресивних леґальних урядів". Вони не свідомі цього, що „марксистські революції" відбуваються за пляном ідеологічних сценарій, написаних в Москві та перекладених на всі мови світу. Напрямні таких сценарій — клясично незмінливі, і вони охоплюють такі заходи: вишкіл і узброєння терористів для евентуальної збройної дії; початкові терористичні акти які перед захопленням країни включають поривання провідних членів уряду, грабунку, бомбардування державних будинків, амбасад, центрів комунікацій тощо, і які мають звернути увагу світу на, мовляв „надуження леґальних урядів". І коли леґальні уряди застосовують відповідні заходи для охорони людей чи державного майна, тоді терористи кричать про „репресії і дискримінації".

Ці комуністичні дії проходять у Південній і Центральній Америці. Недавно, „революція" в Нікараґуа привела до влади марксистські угрупування, які переконали уряд у Вашінґтоні, що вони нічого іншого не бажають, як тільки демократії та „визволення", яке є тотожнє зі совєтською версією „визволення". Американський Державний департамент ухвалив уділити марксистам Нікараґуа 75 мільйонів долярів для закріплення марксизму в цій бідній країні Середущої чи Центральної Америки.

Захоплення домініканської амбасади в Боґота, бельгійської та данської амбасад у Мексико Сиі, еспанських амбасад у Ґватемаля Сиі і Сан Сальвадор та сальвадорської амбасади в Панама Сиі — все це жнива одного сценарія приготованого в Москві, переданого через Гавану. Звичайно, оптимісти потішають себе цим, що це „спонтанні" вибухи протесту.

І хоча важко доказати, що ці терористичні акції є дійсно диктовані Москвою, чи навіть Кастром, однак — факт, що вся совєтська преса дуже докладно та прихильно описує всі ці „революційні" дії в Латинській Америці.

Сьогодні відомо, що совєти та кубинці підержують масову терористичну кампанію у Латинській Америці в цілі скомпромітування ЗСА та їхньої політики в цілій Західній Півкулі. Москва також хоче скомпромітувати всі антикомуністичні рухи в Латинській Америці, клясифікуючи їх рухи, які підтримують „реакцію" та „антидемократизм".

Треба пригадати, що на початку цього сторіччя існували революційні організації у царській Росії, які переводили терористичні акти на голов держав, шефів поліції чи міністрів, які були відповідальні за переслідування політичних діячів чи цілих народів. Це, між іншими, робив Сталін, роблячи експропріяційні напади на державні банки, це робив Пілсудський та його „Польська Організація Войськова" (ПОВ), та, вкінці це робила наша (Українська Військова Організація) (УВО) після Першої світової війни. Проте ці акти терору були звернені виключно проти державних об'єктів та високих державних постатей, які були відповідальні за державний терор чи політичне й національне переслідування.

Нинішні терористи не рахуються хто є жертвами їхніх огидних актів, бо в чому ж винні звичайні урядовці чужих амбасад, чи пасажири на літаках?

Організм державної структури майже всіх країн Латинської Америки є слабий, а з цим на довшу мету марксистські терористи мусять виграти, вони ж бо мають всебічну поміч з Москви, яка не рахується ані зі своїм бюджетом, ані теж із опінією власного громадянства.

Сьогодні Америка всеціло заабсорбована американськими закладниками в Теґрані, совєтською інвазією Афганістану та Близьким Сходом. Однак, американський Уряд, щоб закріпити безпеку своєї країни, повинен узяти до уваги й іншу, не менш важливу справу, тобто проблеми та події в Середній та Південній Америці, які можуть мати великий, а то й вирішальний імпакт на розгру політичних подій у цілому світі.

Панас Феденко

ЮҐОСЛАВІЯ БЕЗ ТІТА

Чи вождь Союзу юґославських комуністів, президент республіки і маршал Йосип Брож Тіто переборе недугу, чи попрощається із світом, всупереч старанням лікарів, — це не буде мати впливу на долю Юґославії. Все одно, і після видужання Тіта він не буде всилі „речами керувати" в своїй державі. Високий вік і недуги припинили політичну кар'єру англійського прем'єра Вінстона Черчілля та його сучасника — німецького канцлера Конрада Аденауера. Тому можемо вже тепер говорити про Тіта в минулому часі.

Живемо в добі, коли в житті народів виходять наверх демагоги з глибин суспільства: в Росії — син грузинського шевця Джуґашвілі-Сталін став володарем-тираном на просторі від Ельби й Дунаю до Тихого океану. Люди подібного типу прийшли до влади і в так званих державах-сателітах: у Польщі, Румунії, Болгарії, в Угорщині і т. д. Це ті, що спокійно „ходять по трупах", аби вдержатись при владі і догодити „великому ханові" в Москві.

Із цієї „політичної школи" вийшов і син хорватського селянина Йосип Брож, народжений 1892 року, як підданий австро-угорського цісаря й короля Франца Йосифа. Хорватія належала до Угорщини і мала в цій державі автономію, могла розвиватися економічно, культурно й політично. Правда, частина хорватської інтеліґенції мріяла про об'єднання Хорватії зі сербами, чорногорцями й босняками, племенами однакової мови, але іншої віри: серби — православні, босняки — мусулмани. Але в хорватському католицькому народі жив австрійський патріотизм. Тільки поразка Австро-Угорщини в Першій світовій війні дала можливість об'єднати слов'янські племена монархії Габсбурґів в державі, що була названа — „Королівство сербів, хорватів і словенців". Перевагу в цій державі мали серби, вони командували військом і володіли в адміністрації. Хорвати, які стояли на вищому культурному рівні, протестували проти сербського централізму і добивалися для свого краю автономії. Однак успіху не мали.

Тому незабаром після створення Королівства сербів, хорватів і словенців створилася в Хорватії сильна опозиція проти сербського централізму. Підземна партія хорватських патріотів, що називалася „Усташа", взялася до боротьби терором: від куль „Усташі" загинув і король-серб Олександер Карадьорджевич у Франції 1934 року. Уже в той час королівство названо „Юґославією", щоб підкреслити єдність племен цієї держави. Напруження між сербами (православними) й хорватами (католиками) росло, хоча мова цих племен однакова: тільки та різнація, що серби пишуть кирилицею, а хорвати — латинкою.

Друга світова війна принесла народам Юґославії німецьку й італійську окупацію і внутрішню війну, війна забрала багато тисяч кривавих жертв. Надія партії „Усташа", що Гітлер і Муссоліні дозволять хорватам створити самостійну державу, були марні.

Серед людности Юґославії почався повстанський рух проти окупантів. У цьому русі створилися два центри: сербський, на чолі з генералом Мигайловичем і центр мішаний, кільканаціональний, під проводом комуніста Йосипа Брожа-Тіта.

Молодий хорват Брож воював в австро-угорській армії на сході і попав у російський полон. В Сибірі його застала революція, і Йосип Брож скоро зробився завзятим большевиком. Він пройшов політичний вишкіл у комуністичній партії і був посланий в Юґославію готувати організацію для світової революції. То не була легка справа, і Й. Брож зазнав репресії на батьківщині, бо компартія в Юґославії була заборонена. Брож-Тіто виявив неабиякі таланти, як партійний організатор, аґітатор і політичний промовець. Його таланти оцінив сам Сталін, і Тіта з Москви посилали з дорученнями в різні країни від Комуністичного інтернаціоналу. Також в еспанській громадянській війні (1936-1939) діяв Тіто як емісар Сталіна. Можна думати, що вже тоді з'явилися у Тіта критичні думки: він бачив, як московські „порадники" командували в Еспанії, як у своїй провінції.

Від весни 1941 року Тіто був у Юґославії на чолі тих, хто рішив боротися проти німецької й італійської окупації. Сталін був проти цього, але Тіто не послухав наказів „вождя світового пролетаріяту". Супроти повстанців-сербів, під командою ген. Мигайловича, Тіто мав ту вигоду, що в його війську могли діяти люди всіх національностей Юґославії: серби, хорвати, словенці, чорногорці, босняки. Їх об'єднувала комуністична ідея. Мигайлович спирався на сербів і не міг повести за собою інші народи Юґославії.

Між військами Тіта і „четниками" Мигайловича доходило до збройних конфліктів. Ворог комунізму, Мигайлович шукав допомоги від німецької окупаційного війська, але це йому дуже пошкодило політично і збільшило шанси для Тіта.

Бачивши успіхи партизанського війська Тіта у війні з

(Закінчення на стор. 3)

Іван Головінський

ТАРАС ШЕВЧЕНКО І СУЧАСНА ДІЙСНІСТЬ

(1)

На протязі історії людства філософи, поети і письменники часто виявляли надзвичайне інтуїтивне розуміння людських почувань Вони намагалися зрозуміти існування людини не тільки у сучасному сенсі, але також шукати за відповіддю на вічні непроминаючі проблеми нашого буття. У процесі їхньої геніяльної творчости, відповідаючи на поставлені собі питання, вони не тільки віддзеркалювали духовість свого народу, але й також ставали його дороговказами. Бож пересічна людина живе минулим у сучасності, тоді коли генії вказують шлях до майбутнього і для нього живуть.

Минуло вже 119 років від дня смерти нашого національного генія і пророка Тараса Шевченка, а його думки залишилися для нас дороговказом ще більш сьогодні актуальним, ніж будь-коли. Ця актуальність Шевченкових ідей — це незаперечний доказ його геніяльности. Філософи екзистенціялізму твердять, що існує різниця поміж інтелектуальним, абстрактним розумінням подій, а чуттєвим емоційним переживанням тих самих подій. Шевченко міг краще віддзеркалити глибокі людські почування ніж більшість поетів і письменників, бо його коротке життя — це майже безперервний потік змагань і терпінь. Син кріпака, в'язень московських тюрем і каторжник Сибіру, Шевченко не тільки писав про любов, розпач, ненависть, душевну боротьбу. Він пізнав і пережив їх, вони формували його особовість і світогляд. Ту рису Шевченкового характеру влучно підкреслила молода канадська вчена Ліса Шнайдер словами: „Його відокремлення і терпіння були вислідом політичних і суспільних обставин, які його оточували і безпосередність його переживань є наглядною у царині його поетичних описів терпінь".

Шевченко був ідеалістом протягом цілого свого життя, одначе його ідеалізм відрізнявся від філософії Геґеля, який утотожнював дійсність і раціональність із абстрактною думкою і логікою. Для Шевченка дійсність — це переживання і терпіння його народу. І сильна злука з народом лежала в основі Шевченкового світогляду. В передумові до другого видання „Кобзаря" (1847 р.) поет писав: „Щоб знати людей, то треба жити з ними, а щоб про них писати, то треба самому стати людиною, а не марнотратником чорнила і паперу".

Сильне переконання, що означає бути дійсною людиною виявляється у всіх його писаннях. Шевченко був правдивим гуманістом, який розумів, висловлював і переживав людські почування у всій їхній ширині, починаючи від ідеалістичних, платонічних, ніжних почувань, до вислову ненависти і гніву до тиранів і зрадників.

Кричите, що Бог создав
вас не на те,
Щоб ви неправді поклонились!...
І хилитесь як і хилились!

А дальше у тій самій поемі голосом наболілої душі звертається поет до тих, хто забуває за страдальну Батьківщину

Ох, якби те сталось, щоб
ви не вертались!
Щоб там і здихали, де ви
поросли!
Не плакали б діти, мати б
не ридала,
Не чули б у Бога вашої
хули!

Як бачимо Шевченко був не тільки поетом мрійником але також людиною дії і чину. Ця філософія активного чину є прекрасно висловлена в поемі: „Минають дні, минають ночі".

Страшно впасти у кайдани, умирають в неволі,
А ще гірше — спати, спати
і спати на волі
І заснути на вік — віки
І сліду не кинуть ніякого —
Однаково: чи жив, чи загинув!..

Особовість Шевченка була основана на українській традиції і звичаях. Ця риса Шевчнекового світогляду є помітною у тих поемах, де глибокі психологічні переживання пов'язані із описом катаклізмів у природі, як наприклад:

Настане суд, заговорять
і Дніпро і гори!

Шевченко був глибоко-віруючою людиною-християнином, який відкидав догматичний матеріялізм, що якраз тоді почав появлятися у творах деяких західньоевропейських мислителів. Сильна віра піддержувала його у тяжких хвилинах життя. У листі Шевченка, написаному з Оренбурзької твердині, 1-го січня 1850 року, до княжни Варвари Рєпніної сказано: „Яка жахлива безнадія! Така жахлива, що одна тільки християнська філософія може боротися із нею!"

Велич і сила Шевченка не тільки в його геніяльному розумінні людської психіки, де він дорівнює, а то і перевищує таких велетнів, як: Данте, Ґете чи Достоєвський, для нас українців велич Шевченка передусім у тому, що був він співцем, і досьогодні залишився пророком наших національних стримлінь.

Великий сучасник Шевченка Микола Костомарів писав: „...Я побачив що Шевченкова муза роздирала заслону народного життя. І страшно, і солодко, і боляче, й захоплюючо було глянути туди..."

(Продовження буде)

ВШАНУЙМО ПАМ'ЯТЬ ГЕН. ТАРАСА ЧУПРИНКИ — РОМАНА ШУХЕВИЧА В 30-ЛІТТЯ ЙОГО ГЕРОЇЧНОЇ СМЕРТИ

Громадяни і Громадянки!

Тридцять років тому, 5-го березня 1950 року в Білогорщі коло Львова впав на полі слави в боротьбі з московськими окупантами Головний командир Української Повстанської Армії, Голова бюра Проводу ОУН, голова Генерального Секретаріяту Української Головної Визвольної Ради, член Українського Державного Правління з червня 1941 року у Львові, сл. п. Роман Шухевич відомий із підпільних назв ген. Тарас Чупринка, Тур-Р. Лозовський, нагороджений хрестами воєнних заслуг.

Тридцять років геройської смерти Головного командира УПА дали добру історичну перспективу для того, щоб оцінити, що діяльність Української Повстанської Армії була продовженням визвольно-революційних змагань українського народу при закінченні Першої світової війни для здобуття незалежної Самостійної і Соборної Української Держави.

Військові дії УПА примусили міжнародну пресу заговорити знову про змагання України проти колоніяльного режиму, накиненого збройно Москвою українському та іншим поневоленим народам у багатонаціональній в'язниці під назвою СССР.

Смутком і болем наповнилися серця дочок і синів України як на Батьківщині, так і в розсіянню сущих на вістку про смерть Командира. Смутком і болем, — але не зневірою в українську справу. Генерал Тарас Чупринка власною кров'ю підтвердив тяглість та нерозривність боротьби за українську державу.

Сл.п. Роман Шухевич народився 17-го липня 1907 року в містечку Краковець Яворівського повіту у Західній Україні, в родині давнього боярського роду. Був учнем Української академічної гімназії у Львові, а потім студентом Львівської політехніки. Зразковий пластун визначний спортсмен, став уже в гімназійні роки членом УВО, організував і керував з доручення цієї організації різними бойовими акціями проти польського окупанта. По створенні ОУН у 1929 році став її членом і з рамени її виконував функції бойового референта в Крайовій Екзекутиві ОУН. Потрапив у польську тюрму та в концентраційний табір в Березі Картузькій. По звільненні з неї перейшов нелеґально в Карпатську Україну і тут в роках 1938 і 1939 брав участь у створенні Карпатської Січі — збройної сили молодої держави — Карпатської України. Від 1940 року входив до проводу Організації Українських Націоналістів, перебираючи пост Крайового Провідника західніх областей України.

На своєму пості як Головний командир УПА і на інших провідних постах діяв сл. п. Роман Шухевич-Чупринка як великий патріот, самостійник і соборник, як розумний політичний діяч і як людина гарних особистих прикмет характеру.

Головний Командир УПА писав у святковому Зверненні 14-го жовтня 1947 року:

„Безстрашні командири і бійці УПА виписали на її прапорах ряд бойових чинів, що золотими буквами запишуться в історії української зброї. Караюча рука УПА досягла навіть найчільніших представників окупантів, як от шефа СА Люце, командувача „Першим Українським фронтом" Ватутіна чи заступника міністра збройних сил Польщі Сверчевського. Відділи УПА неоднократно здобували ворожі районні центри, вривалися в обласні центри, далекими рейдами проміряли рідні і чужі землі, засідками і наскоками турбували ворога та не давали йому можливости здійснювати пляни нищення українського народу..." І далі:

„На героїзмі УПА і визвольно-революційного підпілля будуть виховуватися нові українські покоління. Боєць УПА, український революціонер заступить місце мужнього спартанця в історії людства".

Як відомо, в лавах героїчної УПА були десятки тисяч синів і дочок України з різних сторін нашої великої Рідної Землі; були також і різнонаціональні частини, в тому з далекого Кавказу чи Казахстану, були жиди-лікарі та люди інших національностей. З ініціятиви і при допомозі Шухевича-Чупринки скликано першу конференцію поневолених народів Східньої Европи і підсовєтської Азії у листопаді 1943 року, в якій взяли участь представники 13-ти поневолених Москвою народів. Метою конференції було поширити повстанські протимосковські дії на території всіх поневолених Москвою народів, щоб досягнути розвалу імперії, а на її місце побудували вільні держави.

Сім тяжких років 1943-1950 стояв Чупринка на чолі української національної визвольної боротьби і загинув там, де падали в бою бійці УПА на полі слави. Визвольна боротьба українського народу в тих роках нерозривно пов'язана з особою Романа Шухевича—Тура, Тараса Чупринки, Романа Лозовського, який ввесь свій короткий вік жив для народу, боровся за народ, за його волю і свободу і залишився з народом у важкий воєнний час, аж до своєї геройської смерти.

(Закінчення на стор. 4)

Анна Власенко-Бойцун

ХРОНІКИ, РОМАНИ І МЕМУАРИ УЛАСА САМЧУКА

(4)

Підприємчивого господарника-еміґранта змальовує Самчук в своєму канадському романі „На твердій землі" в характері Павла Данилова, який відбувши контракт у Ванкувері, поселюється у Торонто, де спершу влаштовується на працю в фабриці шоколяди, а згодом веде власне підприємство. Він зразу попадає в центр українського середовища, яке Самчук так характеризує:

„*Зростання не тривало довго. Наша етнічна група рясніла безліччю потрібних і менш потрібних партій, груп, парохій, товариств, скрізь вимагалось ділових людей і по короткому часі я вже набув звання активного громадянина*".

Поруч Данилова виводить Самчук цілу ґалерію подібних йому ділових людей. Усі ті персонажі — це добрі портрети живих людей з їхніми позитивними і неґативними рисами, які автор змальовує з фотографічною точністю, задержуючи і підкреслюючи індивідуальність кожного характеру. Очевидно, що всі постаті є носіями авторових ідей — вони саме й є цими новими прагматичними людьми, що ведуть свою спільноту до проґресу і добробуту. Самчук бажає бачити своїх земляків багатими, а не бідними, на провідних, а не підрядних постах і він неначе показує зразки енерґійних людей, які не бояться жити, не жалують труду і тому перемагають всі перешкоди і їхня праця вінчається успіхом. Власне цілий роман показує, що може зробити людина, вільна від страху, обмежень і доктрин, навіть у чужій країні, коли має змогу бути хазяїном у власній хаті.

Самчук твердо вірить, що вчорашні кулаки можуть бути сьогоднішніми мільйонерами та фундаторами установ потрібних для їхньої спільноти. Самчуків ідеал — це людина діла й поступу, і саме цим він різниться від совєтських авторів, що часто прославляють колектив як рушійну силу і змальовують людину-машину, контрольовану партією.

У романі заторкує автор і своє найістотніше питання: бути чи не бути письменникові в чужині:

„*Мене вибрано з одного півкулля, пересаджено на друге, поставлено лицем до заходу і чи прийметься моє порване коріння, чи встигну зацвісти, відцвісти і дати овочі? Чи зможу писати, відірваний від рідної мови...?*"

Автор свідомий величезних труднощів і зусиль, які письменник мусить побороти, щоб заакліматизуватися в чужині, щоб писати, щоб не заніміти. Самчук прекрасно розуміє, що українська еміґрація відстала не лише в ділянці літератури, але й в ставленні своїх національних проблем. Він вдумливо розглядає еміґраційні завдання. Самчук старається розв'язати питання двох батьківщин, знайти синтезу і він радить своїм землякам і читачам, виразно підкреслюючи два слова: „*Я можу мати право не тільки бути в Канаді, але і мати Канаду*". Залишається тільки інтерпретувати слово мати, а можна роз'яснювати його різно: воно в першу чергу значить користуватися привілеями і добрами країни; бути рівним партнером у різнонаціональній мозаїці Канади, брати участь в кермуванні її політикою й економікою; а також, бути її льояльним громадянином, вояком, платником податків, включити свою культуру в збірну канадську культуру. Це, останнє не можна утотожнювати з асиміляцією, чи добровільним вскакуванням у перетоплюючий казан або зміною прізвища, чи уподібненням його до англосакських прізвищ.

Самчук ставить собі ще одне питання, яке кожен еміґрант повинен ставити: „Чи я забув про землю предків? Ні. Не забув. І не залишив.

„*І не зрадив. Земля моїх предків далі моя земля, з неї зліплена моя плоть і моя кров, і мій дух і моє минуле. Але мене змусили вступитися. Мене вирвали*".

Роман „На твердій землі" добре й реалістично віддзеркалює і світогляд і моральну вартість пересічного еміґранта та вірно представляє змагання індивідуум і змагання спільноти у новій країні поселення за те, щоб бути повноправним громадянином, щоб бути людиною вповні цього слова значенні. Майбутній дослідник українського поселення в Канаді знайде в романі вірну картину життя еміґрантів, знайде також причини асиміляції, але знайде також боротьбу за вдержання своєї ідентичности.

Роман про життя українців у Канаді має теж і деякі сатиричні моменти. Самчук з іронією представляє тих, що переборщують у пристосуванні та наслідуванні сліпо всього, що канадське, чи радше континентально американське:

„*Мені твої проєкти дуже імпонують, а я маю деякі також. Наприклад, збудувати щось... щось... Якийсь такий „віледж" для нашого мистецтва. Чому б тобі не стати Гартфордом?*"

На окрему увагу заслуговує мемуаристика Уласа Самчука. Досі зі запланованих автором чотирьох томів, появилися три томи: „На білому коні", „На коні вороному" і „Планета ДІ ПІ".

Події Другої світової війни віддзеркалив Самчук точно у своїх мемуарах „На білому коні", що вийшли в 1965 році у видавництві журналу „Сучасність" в Мюнхені. Спомини є неначе прямим продовженням його автобіографічних хронік: „Волині" і „Юности Василя Шеремети" та його життєписом за сімнадцять років 1924-1941, хоч починаються виїздом з Праги в 1941 році, а кінчаються відвідинами Києва в 1942 році, але численні репроспективні вставлення насвітлюють діяльність автора від виїзду з Волині 1923 — аж до повороту в рідне село в 1941 році.

Перший том мемуарів, поруч автобіографічного матеріялу, вміщає: фраґменти зі життя української еміґрації в Празі, Берліні, Варшаві й Кракові; зустрічі зі сучасними йому українськими поетами: О. Ольжичем, О. Телігою, Є. Маланюком, Ю. Кленом та письменниками: К. Гриневичевою, Б. Лепким, С. Городнським, Ю. Липою; художниками: С. Гординським і Е. Козаком; політичними провідниками: А. Мельником, С. Скрипником та іншими відомими українськими діячами.

Багато місця присвячено справам ОУН та організаційній активності обидвох груп перед і в часі німецько-совєтської війни та їхньому розколові. Самчук стримано, старечись бути об'єктивним, аналізує непорозуміння у лавах організації ОУН. Він свідомий, що належно оцінювати факти можна тільки з дальшої історичної перспективи. Він дотепно характеризує помилки обох фракцій:

„*Ми ще молоді, а вони значно молодші*".

Центральною частиною споминів є, однак, перебування Самчука у своїх рідних сторонах. Розділи, почавши від „Волинська рідна сторона", щирі, безпосередні, в них відчувається радість і любов до рідної землі, хвилювання:

„*Можна пережити роки, війни і революції, переїхати континенти, переплисти океани, перечитати гори книг, пізнати вулиці і перевулки Парижу, але такі назви як Дермань, Ромахів, Обичі, Жолобки, Тилявка... сидітимуть у твоїй душі, як гострі цвяхи і вимагатимуть данини*".

У своїх споминах, Самчук глядить тверезим поглядом у недавнє минуле, відтворює важливі події Другої світової війни, реєструє документально факти, подаючи навіть дослівно німецькі воєнні звідомлення, цитати з програмової книжки Гітлера „Майн Кампф", які відносяться до колоніяльної політики Третього Райху на сході Европи й інтерпретує їх в іронічно-критичному тоні. Він дуже слушно відмічає, що:

„*Рабом є не тільки той, що кориться, але й той, що неволить до покори*"

(Продовження буде)

ЮҐОСЛАВІЯ БЕЗ ТІТА

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Німеччиною, уряд Черчілля почав йому допомагати, посилав зброю і своїх порадників.

Війна проти німецьких окупантів окупантів під командою Тіта дала можливість очистити територію Юґославії від німецького війська ще перед приходом совєтських армій. Тіто міг пишатися тим, що юґославці визволили свою країну власними силами.

Совєтський уряд „косим оком" дивився на Тіта, який хотів бути господарем у своїй країні. За непослух Москва назвала Тіта „фашистом". Цей натиск Москви пояснюється тим, що провідники компартій в країнах-сателітах і собі хотіли забезпечити незалежність від наказів Сталіна. Таких непокірних у Москві названо „тітоїстами" і їх покарано смертю після мук і судових процесів: Костов у Болгарії, Ройк на Угорщині, Сланський в Чехо-Словаччині і т. д. Сталін грозив „роздавити Тіта як вошу".

Однак Москва не рішалася послати військо проти Юґославії, щоб не мати збройного конфлікту зі західніми великодержавами. Окупація Юґославії дала б Москві доступ до Середземного моря, чого не бажають собі уряди в Вашінґтоні, в Лондоні і в Парижі. Ця констеляція врятувала Юґославію від перетворення в „сателітську державу".

Після смерти Сталіна Нікіта Хрущов вирішив помиритися з Тітом. Він прилетів 1955 року до Бєограду, столиці Юґославії, і там визнано право юґославських комуністів шукати свого „шляху до комунізму" та право Юґославії стояти окремо, невтрально, між військовими союзами — НАТО і Варшавським пактом.

Однак цей зворот у політиці Москви не гарантує Юґославії безпеки від „братніх обіймів". В Кремлі знають, що Тітові не вдалося погасити ворожнечу між сербами й хорватами, між сербами й албанською групою Юґославії. Москві відомо, що в цій країні ще й досі є напруження між православними, католиками та мусулманами. Є також у компартії юґославській такі, що орієнтуються на Москву.

Тіто у внутрішній політиці відійшов від совєтських зразків: він скасував колективізацію сільського господарства, дозволив громадянам вільно виїздити в чужі країни. Уряд допускає приватні підприємства і робітники в державних підприємствах мають деяку автономію.

Однак в Юґославії повні права мають тільки члени компартії. Преса є в руках комуністів і науку контролює партія. Критиків режиму судять і карають тюрмою. Цього лиха зазнав і колишній заступник Тіта в уряді — Милован Джілас, науковець Михайло Михайлов та інші, менше відомі особи.

Чи вдасться наслідникам Тіта забезпечити незалежність Юґославії і зберегти мир між національностями? Фактично ще й досі не припинилася боротьба хорватських „усташів" за відокремлення від Юґославії. Хорвати-еміґранти влаштовують убивства юґославських дипломатів в різних країнах. Москва встромляє й свої пальці в юґославські конфлікти. Є, безперечно, й такі, що не бояться розпаду Юґославії і совєтської окупації, за відомим правилом: „Хоч гірше, та інше"...

Може єдиний спосіб для населення Юґославії врятуватися від недолі сателітів Москви був би перехід до демократичного ладу, який би забезпечив народам цієї країни політичну свободу і справжню автономію в політичній, господарській і культурній ділянках. Адже комуністичні режими ніде не принесли добробуту народним масам. У країнах Совєтського Блоку Москва твердою рукою задушує і найменші спроби демократичних реформ, як це було на Угорщині (1956 р.) і в Чехо-Словаччині (1968 р.)

Але в Юґославії немає совєтського війська, і Москва,мабуть,не рішиться перешкодити демократичним реформам збройною силою.Гарантії незалежности для Юґославії,які дав Вашінґтонський уряд у лютому 1980 року, мають свою силу, і в Москві це добре розуміють.

МЕНАХЕМ БЕҐІН ВІДМОВИВ ПРОПОЗИЦІЮ ЄГИПТУ, щоб і араби з східнього Єрусалиму брали участь у палестинських виборах, що мають визначити самоуправу для палестинців, на тій підставі, що в домовленнях у Кемп Дейвіді про таке голосування поміж Єгиптом і Ізраїлем та Америкою не було мови; крім того такий оборот справи підтримував би намір поділити місто Єрусалим на частину ізраїльську і на Західньобережну, а це місто має бути ціле, — казав прем'єр Ізраїля у своєму виступі 17-го березня перед американськими іміґрантами в північному Ізраїлі.

Як нев'янучий букет червоних рож —
у пам'ять Дорогого, Незабутнього нам ДРУГА
МИСТЦЯ-МАЛЯРА

бл. п. Дам'яна Горняткевича

зложила 50.00 долярів
на Патріярший Фонд — Св. Софії в Філядельфії, Па.

Марія, Роман ФОРОСТИНА

В пам'ять

бл. п. ЕВГЕНА ЧОРНІЯ

зложено пожертви на наступні цілі:

ПАТРІЯРШИЙ ФОНД:

по 100.00 дол. — д-р Маркіян і Янка Міґоцькі, д-р Остап і Віра Тершаківці, д-р Володимир і Дарія Гойдиші;
по 50.00 дол. — ред. Василь і Марійка Тершаківці, Володимир і Марія Білики, інж. Михайло і Ліда Дидики, д-р Юліян і Оля Ґної, мґр Степан і Марійка Хемич, інж. Лев Мащак;
30.00 дол. — Ольга Баран;
по 25.00 дол. — мґр Ярослав і Ірена Щербанюк, Дзвінка Ворох із донечкою Хризаною, Ольга і Андрій Іваськів;
по 20.00 дол. — адв. Іван і Неоніля Тершаківці, д-р Роман і Анна Коси, Михайлина і Михайло Баран, Оксана і Богдан Кузишин, Анатоль Качмарський;
12.00 дол. — Марцель Ковальчук;
по 10.00 дол. — Кіра і Роман Скоробогаті, Марта і Степан Скрибайли, Серафима Рекшинська;
по 5.00 дол. — інж. М. і С. Ліщинські, І. і М. Ліщинські Н. і М. Яримчишин, Є. і І. Козак;

1.00 дол. — Єва Качор.
Разом $868.00

На УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ:

250.00 дол. — д-р Остап Баран з Ріднею;
50.00 дол. — адв. Созонт і Слава Качали.
Разом $300.00

НА ВИХОВАННЯ БОГОСЛОВІВ В МАНАСТИРІ СВ. ЙОСАФАТА В ҐЛЕН КОВІ, Н. Й.:

50.00 дол. — адв. Роман і Ольга Гуглевичі;
30.00 дол. — д-р Іван і Стефанія Серант;
по 25.00 дол. — Наталія і Михайло Клецор, Стефанія і Петро Ушак;
по 15.00 дол. — Богданна і Петро Гаврилюк, Лідія і Олександер Клецор;
10.00 дол. — Слава Ставнича.
Разом $170.00

Загальна сума $1.338.00

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Улюбленого БАТЬКА

бл. п.

Д-ра МИРОНА ДИКОГО

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві св. Духа, Бруклин, Н. Й.
(161 North 5th Street)
в суботу, 22 березня 1980 р., о год. 9-ій ранку

Просить про молитви за спокій Його душі:
донька — ДАРІЯ ДИКА-ФРЕНЧ
з Мамою

Громадська Рада Українського Села
в Ґлен Спей, Н. Й.

ділиться сумною вісткою з усіми Мешканцями Села та Українським Громадянством, що 12-го березня 1980 р., відійшов у Вічність

сл. п. д-р інж.

МАРКІЯН КЛЮФАС

довголітній член Громадської Ради, а останньо пресовий референт, невтомний церковний та громадський діяч.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 15-го березня 1980 року із церкви св. Володимира на місцевому цвинтарі в Ґлен Спей, Н. Й.

Родині Покійного складаємо глибокі співчуття.

ГРОМАДСЬКА РАДА

Повідомляємо Родину і Приятелів, що з волі Всевишнього, відійшов від нас, дня 14-го лютого 1980 року, по короткій недузі в Ню Йорку, на 92-му році життя,

бл. п.

Д-р ВОЛОДИМИР ЛЕВИЦЬКИЙ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
СЛУЖБИ БОЖІ
будуть відправлені в таких місцевостях:

25-го березня — в Манастирі оо. Василіян, Ґлен Ков, Н. Й.;
24-го березня — в церкві св. Миколая, Торонто, Онт., Канада;
25-го березня — в церкві св. Михаїла, Йонкерс, Н. Й.;
25-го березня — в церкві св. Івана Хрестителя, Нюарк, Н.Дж.;
25-го березня — св. Михаїла, Балтімор, Мд.;
25-го березня —- в церкві св. Покрови, Тандер Бей, Онт., Канада;
25-го березня — в церкві св. Тройці, Кергонксон, Н. Й.;
25-го березня — в церкві Св. Покрови, Віллімантік, Конн.

Смутком прибиті:
син — ІГОР з родиною
брат — МИРОН з родиною
сестра — МАРІЯ з родиною
братова — ІВАННА з родиною
Сестрінниці і Сестрінки ГАНКЕВИЧІ з родинами
Ближча і дальша Родина в Україні і діяспорі

Ділимося сумною вісткою, що дня 18-го березня 1980 р., відійшов від нас на 82-му році життя, наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДО, БРАТ, ШВАҐЕР І СВАТ

бл. п. СТЕФАН ХОДНОВСЬКИЙ

В невимовному смутку:
дружина — НАТАЛІЯ
донька — ЛЕСЯ ОЩУДЛЯК з чоловіком ЯРОСЛАВОМ
син — НЕСТОР з дружиною МУШКОЮ
внучка — ХРИСТЯ СТАВНИЧА з чоловіком ПЕТРОМ
внучка — МОКІ РАКОЧА з чоловіком ЯРЕМОЮ
внучка — МАРТА ОЩУДЛЯК
внук — МАКО ХОДНОВСЬКИЙ
брат — ВАСИЛЬ з родиною
шваґер — АНТІН БУТРИЙ з родиною
сват — ЮРА ЯРЕМКЕВИЧ
та ближча і дальша Родина в Україні і Польщі

ПАНАХИДА — в похоронному заведенні Литвина в Ірвінґтоні, Н. Дж., в четвер, 20-го березня 1980 р., о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН 21-го березня 1980 р., о год. 9 30 ранку з цього ж заведення до української католицької церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Замість квітів, просимо ласкаво складати пожертви на Патріярший Фонд.

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що 14-го березня 1980 р. у Стемфорді, Конн., по довгих терпіннях, відійшла у Вічність, на 84-му році життя

бл. п.

АННА з ПАЛІДВОРІВ ПАНЬКІВ

нар. в с. Залавя, пов. Теребовля, Україна.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 17-го березня 1980 р., з церкви св. Володимира у Стемфорді, Конн., на цвинтар Fairfield Memorial Park.

У глибокому смутку:
брат — ВАСИЛЬ ПАЛІДВОР з дружиною МАРІЄЮ
братаниці —
ЛЯРИСА ЗЄЛИК
НАТАЛКА СОНЕВИЦЬКА
з Родинами

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

ділиться сумною вісткою з усім Членством та Українським Громадянством, що у четвер, 13-го березня 1980 року, на 62-му році життя, помер

св. п. проф. д-р

ЕВГЕН ПИЗЮР

дійсний член Академії, правник, професор політичних наук Ст. Луїс Університету, автор цілого ряду наукових праць з політичної історії Східньої Европи.

Опечаленим Синові Максимові і Родині Покійного висловлюємо глибокі співчуття.

УПРАВА УВАН у США

СССР боявся китайської інвазії через територію Афганістану

Москва, СССР. — Совєтський політичний коментатор Ігор Бєляєв писав в „Литературной Газете" 12-го березня, що страх перед можливою інвазією Китаю через Афганістан був важливим чинником, який штовхнув Москву до мілітарної інтервенції. „Існувала небезпека, що, коли б марксистський режим упав у Афганістані, Китай міг був зайняти Афганістан і продовжити китайсько-совєтський кордон на 1,500 миль більше".

Ця небезпека, писав совєтський кореспондент, була дуже реальною тим більше, як брати під увагу теперішніх китайських провідників і „їхню близькість з американським імперіялізмом".

Свої висновки Бєляєв підкріпив заявами проф. Євгенія М. Прімакова, директора Інституту Східніх студій у Москві, який підтвердив, що були побоювання, що уряд в Кабулі впаде, тому що повстав могутній опозиційний рух та через велику непопулярність марксистського провідника Гафізуля Аміна.

Совєтські лідери, отже, боялися потенціяльної ролі ЗСА після евентуальної перемоги повстанців, а ще більше турбувалися можливою ролею Китаю, для провідників якого в Москві не шкодують найгірших „компліментів".

Крім того в Москві також боялися, що перемога в Афганістані американсько-китайської „коаліції", могла б мати негативний вплив на комуністичні режими в Східній Европі.

ВШАНУЙМО ПАМ'ЯТЬ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Він був вірний девізі Організації Українських Націоналістів „Здобудеш Українську Державу або згинещ у боротьбі за неї"

І він згинув.

Вшануймо його ім'я і його чини в 30-річчя його смерти. Будьмо вірні тим заповітам, за які він у трудний час для Батьківщини боровся і загинув. За півроку перед своєю смертю у своєму заповіті — „Звернені Воюючої України до Всієї Української Еміґрації", писав Шухевич:

„Воююча Україна рішуче вимагає від української еміґрації повної єдности, єдности не на словах, а на ділі, єдности дійової, а не паперової, єдности на базі визвольної боротьби народу на Українських Землях". Він закликав: „...щоб українська еміґрація була палким носієм ідей, за здійснення яких бореться український народ".

Маючи на думці вільні народи світу, з якими українська еміґрація стрічатиметься, у тому Зверненні, так сказано:

„Роз'яснюймо їм, що розподілу СССР вимагають інтереси всіх народів світу, бо тільки тим шляхом можна раз назавжди знищити небезпеку відродження російського імперіялізму, який сьогодні у формі большевизму загрожує цілому світові".

Хоч від часу написання цих гарячих слів Звернення проминуло вже десятки літ, то вони далі актуальні і зобов'язуючі для нас усіх.

Український Конгресовий Комітет Америки

НЕЗАБАРОМ І ІРАК МАТИМЕ МОЖЛИВІСТЬ ПРОДУКУВАТИ атомову бомбу, кажуть американські офіційні речники. Згідно з цими американцями, Італія стала тихенько головним постачальником нуклеарної технології для Іраку і теж вишколює його кадри для цього. Ірак дістає з Італії високоудосконалене устаткування, що його можна застосувати при виробіткові високоякісного плутонію. Дехто в Америці уважає, що Італія в заміну дістане іракську оливу в потрібній кількості й на довгий час.

Український Народний Союз

проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ

потребуючим студентам

на академічний рік 1980-81

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визнаних університетів і каледжів, які є членами УНСоюзу щонайменше два роки, на основі:

1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активности в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендії, на формулярах, що їх можна набути в Головній Канцелярії УНСоюзу, слід вносити до 31-го березня 1980 року, на адресу

Ukrainian National Association
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ —
Комісія Патріяршого Фонду

повідомляє:
на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили:

XI — 79

1,000.00 дол. — Стефан Поперечний, Балтімор
500.00 дол. — Володимир і Марія Петришин, Трентон, з нагоди 50-літнього ювілею супружа
200.00 дол. — Марія Форостина
по 100.00 дол. — д-р Родіон Палазій, Теодор і Любов Стельмах, о. Петро Гардибала, Канада, Іван Іськів
по 50.00 дол. — д-р Я. і С. Вернадин, О. і М. Гладкий в пам'ять бл. п. М. Яримовича, Я. Березовський, Х. і А. Маєвські, в пам'ять бл. п. Івана Лозинського
40.00 дол. — Я. Петрущак
по 30.00 дол. — Степан і Надія Гробельські, замість квітів на могилу бл. п. д-ра Володимира Саєвича, Т. Шумська
по 20.00 дол. — СУА — Філядельфія, В. Сусла зам. квітів на могилу бл. п. о. Василя Кушніра, М. Княжинська, Марія Сенейко в пам'ять чоловіка бл. п. Степана Сенейка
15.00 дол. Л. і М. Зобнів замість участи в прийнятті з нагоди 30-ліття дяківської праці п. Василя Василевича при церкві Пресвятого Серця Христового у Бінґгемптоні
10.00 дол. — В. Везанюк

Листа ч. 1251, Нюарк-Ірвінґтон, передала п. Анна Петровська

653.50 дол. — зі Свяченого стараннями Укр. Патріярхального Т-ва в Нюарку і уповноваженої Т-ва Св. Софія п. Анни Петровської
20.00 дол. — В. і М. Юркевич

В пам'ять бл. п. д-ра Осипа Коропея зложили:

100.00 дол. — д-р Володимир і Уляна Коропей
по 25.00 дол. — М. Савула, М. і Л. Кіржецькі, д-р В. і З. Кузик, Д. і Д. Кузик

Листа ч. 1276, Гантер, збирав Андрій Вук

250.00 дол. — Катерина і Андрій Вук
50.00 дол. — Ірена і Богдан Чайківські
15.00 дол. — О. Клюфас
по 10.00 дол. — Ю. Савчак, М. і Л. Лямпіка

Листа ч. 1277, Віндгем, Н. Й., збирав Иосиф Іванчук

100.00 дол. — д-р Ю. Гной
по 50.00 дол. — А. і Л. Іванчук, Т. Кулик
35.00 дол. — О. Андрушків
по 25.00 дол. — М. Кознарський, В. Михайлів
по 20.00 дол. — С. і Й. Іванчук, П. А. Щур, В. Слиж, М. Титла, Е. і В. Титла, Г. і В. Титла, Ю. А. Малиновський, д-р Іван Мартинець, М. О. Курочка
по 10.00 дол. — О. Клюфас, А. О. Пахолок, Ю. Ференцевич, Л. Андрусин, О. Стеткевич, Р. Китирка, Б. Певний, д-р І. Макаревич, М. Лотоцький, М. Н. Вілоус, А. М. Думка, В. Поритко, Б. Височький, Й. Л. Федун
по 5.00 дол. — В. Андрушків, Е. Дорош, В. Кузишин
1.00 дол. — О. Держко, П. Гной

Листа ч. 1278, Гантер, збирав Степан Льорх

по 50 дол. — С. Х. Льорх, Т. С. Лешко, Петрушка Гуіді
по 20.00 дол. — А. Кухарук, В. Н. Береза, М. Кріль, В. Н. Береза
по 10.00 дол. — Т. Спортон, В. Камянка, В. Ю. Щербий, І. К. Зелений, В. А. Яковів, К. Гофман, І. Салапата, В. Підфігурний, О. Балан, Р. Балан, І. Нинка, В. М. Уздейчук, В. Маґоцький, М. Кизима, Д. Допівка, В. Герамис, Я. Ісель
по 5.00 дол. — Л. Кизима, С. Шевчук

Листа ч. 1279, Гантер, збирала Ольга Кобзяр

100.00 дол. — Слава і д-р Ірена Гребеняк
по 20.00 дол. — О. Кобзяр, Я. Вижницький, Е. Козак, І. Качмарська, І. Мриц, М. А. Гута, п-во Рогожі
по 10.00 дол. — Р. С. Стець, М. Курис, І. М. Гентиш, д-р Ляшевич, Е. Колодій, С. Пурій, С. Ґоть, Д. Шепарович, Х. Овад, І. Парфанович, О. Голинський, п-во Яріші

Листа ч. 1280, Лексінґтон, збирав Лев Стеткевич

по 20.00 дол. — Г. М. Мидляк, Володимир Н. (нечітко)
по 10.00 дол. — Л. Стеткевич, Е. П. (нечітко), Д. Е. Кріль, В. І. Кардаш

Замість квітів на могилу бл. п. Ірини Маренін, Кергонксон, переслав д-р М. Варусевич

по 100.00 дол. — Филипович, Р. Маренін, Ю. Маренін А.
50.00 дол. — Маренін Мирон
25.00 дол. — Проців І.
20.00 дол. — Хлистяк І.
по 10.00 дол. — Хамула Г., д-р Варусевич М., Гура І.

Замість квітів на могилу бл. п. Романа Ковальського, Кергонксон, передав д-р М. Варусевич

100.00 дол. — д-р Т. Самотулка
по 50.00 дол. — В. Н. Єреґи, М. Крижанівський, Ю. Крижанівський, А. Лесів
35.00 дол. — Осипа Черник
по 25.00 дол. — М. Куриляк, В. Кольцьо, О. Смішкевич, М. Я. Крижанівський
по 20.00 дол. — д-р М. Варусевич, П. Войновський, М. Хоманчук, С. Зубаль
по 10.00 дол. — Ю. Гошовський, З. Савчук, Д. Стасюк, М. Ґерус, М. Стефанишин, О. М. Водлак, Л. Вурбела
по 5.00 дол. — П. Яців, І. Хоманчук, О. Федьків

Замість квітів на могилу бл. п. Петра Сокольського, Гартфорд, Конн., переслав О. Пришляк

45.00 дол. — Працівники „Прат Вітней"
по 20.00 дол. — Р. А. Сокольський, І. Кефор, М. О. Зацухний, Р. Л. Романишин, О. А. Пришляк
по 10.00 дол. — О. Пришляк, П. С. Пришляк, Е. Лапчак, д-р Я. І. Остапюк, І. Я. Кукіль, А. Олексишин, М. С. Павлічко

З нагоди Ювілею 75-ліття народин д-ра Антона Жуковського, зложили

по 100.00 дол. — д-р Антін і Світослава Жуковські, д-р Александер Гудзяк
75.00 дол. — д-р А. Турчин
25.00 дол. — д-р І. З. Турчин
по 10.00 дол. д-р В. Яцух, Е. Запорожець
5.00 дол. — проф. С. Попель

Українське Патріярхальне Товариство в Детройті — збірка

по 30.00 дол. — Степан Григорчук, Евген Кордуба (датками по 10.00 дол.)
20.00 дол. — Володимир Несторович

В сороковий день смерти бл. п. Юрія Світеля, шкільні колеґи зложили:

по 20.00 дол. — І. Вахнянин, І. Дацишин, Р. Залуцький, Е. Козинський, Т. Кульчицький, Р. Лопачак, о. д-р В. Макух, М. Миґоцький, О. Тарнавський

Комісія Патріяршого Фонду Товариства Свята Софія щиро дякує усім Вельмишановним Збірщикам і Жертводавцям. Датки на Патріярший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків, або висилати на адресу:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund, 7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19117

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку — IRS No. 23-743-80645

В Оттаві буде літературний ярмарок

Оттава, Канада (ВКУК). — Оттавський Відділ Комітету Українців Канади повідомляє, що 20-го квітня, в годинах між 1-ою і 7-ою по полудні, в залі української католицької церкви на Карлінґ вулиці, відбудеться український літературний ярмарок.

До участи в цьому ярмарку запрошено не тільки складові організації Комітету Українців Канади, а й інші угрупування, як також і обидві українські Церкви.

На ярмарку буде 25 різних виставок українського друкованого слова, що включатиме книжки, журнали, часописи, поштові картки і тому подібне. Це дасть нагоду відвідувачам познайомитися з матеріялами в ділянках їхнього зацікавлення — культурного, релігійного, професійного, виховного, суспільно-громадського чи іншого. Можна буде купити книжки та передплатити часописи.

На ярмарку будуть публікації не тільки з Канади, але й з усіх інших країн українського поселення: ЗСА, Австралії, Великої Британії і Південної Америки. Крім публікацій українською мовою й англійською будуть також заступлені деякі інші мови.

О 3-ій годині після обіду відбудеться панельна дискусія на тему „Українська преса в канаді у 80-их роках". Модератором цього панелю буде д-р В. Тарнопольський з факультету права Оттавського університету. Панелістами будуть редактори українських часописів з Канади і ЗСА.

Заохочуємо всіх допомогти нам своєю участю в цьому оригінальному і вартісному почині пропагування українського друкованого слова. По інформації слід звертатися до:

Ukrainian Canadian Committee Ottava Branch P.O. Box 1276, Station „B" Ottawa, Ontario, Canada, K1P 5R3.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

● РОЗШУКИ ●

Галя Семчишин пошукує свого брата **ВОЛОДИМИРА СЕМЧИШИНА**, родом з Тернополя. Був професором гімназії в Ярославі, а десь в 1948 р. опинився у Manchester, N.H., де працював у фабриці сукна. Хто знав би дещо про нього, або його сім'ю, прошу писати на адресу НАТАЛІЯ КАМЕНЕЦЬКА 1715 W. Bristol Avenue Stockton, Calif. 95204

HELP WANTED

● FUNERAL DIRECTORS ●